

КАТЕДРА „БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ, НАУЧНА ИНФОРМАЦИЯ
И КУЛТУРНА ПОЛИТИКА“

ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

КОНКУРС за ОНС „ДОКТОР“

докторска програма по

3.5. ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННИ НАУКИ (ТЕОРИЯ НА НАУЧНАТА ИНФОРМАЦИЯ)

ИЗИСКВАНИЯ И ПРОЦЕДУРА ЗА УЧАСТИЕ

Необходими документи:

1. Автобиография (европейски формат на CV).
2. Мотивационно писмо за участие в докторантския конкурс.
3. По желание - писмена научна разработка (изследователски проект) на кандидата в обем от 15-20 страници формат А4 (около 1800 знака на страница). Изследователският проект може да съдържа курсова работа на кандидат-докторанта от следването му в бакалавърска или магистърска степен, глава или някаква друга обособена част от дипломна работа, научна публикация (ако има такава) и др. под.

Конкурсна процедура:

1) Първа част: писмена разработка в рамките на четири астрономически часа.

Кандидат-докторантът разработва писмено проект, съобразен със следните изисквания:

- **Тема** – кандидатът самостоятелно формулира научноизследователски проблем в тематичната област: *„Информационно търсене и информационно обслужване в епохата на изкуствения интелект“*
- **Съдържание** - проектът следва да отговори на следните въпроси:
  - ✓ Какъв е проблемът, който стои в основата на изследователския Ви интерес към темата?
  - ✓ Какви цели и задачи на изследването си поставяте?
  - ✓ Кои са основните Ви изследователски въпроси?
  - ✓ Познавате ли литература по темата и какви са нейните приноси и ограничения?
  - ✓ Каква методология смятате да приложите (аргументирайте избора си)?
  - ✓ Какви изследователски резултати целите да постигнете и какъв според Вас ще е научният принос на дисертацията Ви?
- **Обем** – 7-10 стр. (посоченият обем може да бъде надхвърлен).

2) Втора част: устно представяне.

Събеседване с кандидат-докторанта по разработения през първата част изследователски проект, както и по останалите писмени документи, предоставени за участие в конкурса.

Критерии за оценка:

Писмената разработка на изследователски проект трябва да отговаря на следните изисквания:

- Пълнота на изложението на изследователския проект съгласно предварително посочените по-горе изисквания;
- Яснота и аргументираност на изследователските въпроси и очаквани резултати;
- Познаване на посочената или друга литература в дадената тематична област;
- Демонстриране на интерес към темата (позоваване на данни, изследвания, публикации);
- Познаване на основна терминология по проблематиката;
- Умения за синтез и анализ в изложението.

Устното представяне трябва да демонстрира способността на кандидат-докторанта да аргументира своите идеи, да прилага аналитично мислене, да защитава собствените си позиции и активно да участва в дискусии.

Забележки:

- Разработеният изследователски проект служи само за изпитни цели. Катедрата не гарантира, че изследователският проект, с който се кандидатства, ще прерасне в дисертационен проект.
- След успешно класиране, при зачисляване в докторантура се формулира тема на дисертацията, която се консултира с научния ръководител. Темата се приема на Катедрено заседание, утвърждава се на Факултетен съвет и въз основа на решението му Ректорът на СУ издава заповед за зачисляване.

Препоръчителна литература:

- Аврамова, Мария. Езиците за тематично търсене в електронните каталози на българските библиотеки. В: *Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“*. Философски факултет. Книга Докторанти, 2018, Т. 2 за 2017, с. 421-433. ISSN (print):2534-935X
- Козарева, Боряна. Комуникацията „потребител-информация“ в библиотеките като модел на поведение: традиции и нови проявления. В: *Реторика и комуникации*, N56, Юли 2023, с.119-132. ISSN 1314-4464 119. DOI 10.55206/MUIQ6537. Достъпно от: <https://rhetoric.bg/wp-content/uploads/2023/07/Issue-56-July-2023-Kozareva.pdf>
- Козарева, Боряна. Модели за изучаване на информационното поведение на потребителите. В: *Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“, ФФ, Книга Докторанти*, Т. 3, 2018. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2019, с. 231-248.
- Койчева, Елена. Информационна евристика: Систематичен план за провеждане на информационно търсене в уеб ресурси. В: *Годишник на Софийския университет "Св. Климент Охридски". Философски факултет. Книга Библиотечно-информационни науки*. Т. 8, 2017 [за 2016]. с. 287-303.

- Койчева, Елена. Ролята на информационния посредник в научна библиотека при осъществяване на иновативните функции на онлайн справочно-информационното обслужване. В: Библиотека, 2013, № 2–3, с. 39–50.
- Лозанова-Белчева, Е. Информационен одит в библиотеката за оценка и подобряване на информационното осигуряване на потребителите. В: Библиотека, 2013, № 2-3, с. 60-67.
- Лозанова-Белчева, Е. Трансформация на информационното обслужване в библиотеките чрез предлагане на динамични, потребителски-ориентирани справочни услуги (roving reference). В: Библиотеки в трансформация: проблеми, предизвикателства, нови възможности. Доклади от XXIV национална научна конференция. София, 5 – 6 юни 2014 г., София: Бълг. Библиотечно-информ. Асоц., 2014, с. 48-51.
- Янакиева, Елена, Игнатова, Красимира, Папазова, Красимира, Панчева, Цветанка. Библиотечно, справочно-библиографско и информационно обслужване : учебник. София : Бълг. библ.-информ. асоц., 2013, 276 с.
- Baghestani Tajali, Atiyeh, et al. Use of mind mapping in search process to clarify information needs and improve search satisfaction. In: *Journal of Information Science*, 2021, pp. 1-11. DOI: 10.1177/01655515211058041
- Baskerville, Richard and Myers, Michael D. Information systems as a reference discipline. In: *MIS Quarterly*, 2002, pp. 1-14. Available from: <http://aisel.aisnet.org/cgi/viewcontent.cgi?article=2622&context=misq>
- Bauer, Kevin; Von Zahn, Moritz; Hinz, Oliver. Expl (AI) ned: The impact of explainable artificial intelligence on users' information processing. In: *Information systems research*, 2023, 34.4: 1582-1602. Available from: <https://pubsonline.informs.org/doi/full/10.1287/isre.2023.1199>
- Borlund, Pia. Interactive Information Retrieval: An Introduction. In: *Journal of Information Science Theory and Practice*, Vol.1, N3, 2013, pp.12-32. <http://dx.doi.org/10.1633/JISTaP.2013.1.3.2>. Available from: <https://koreascience.kr/article/JAKO201328052539177.pdf>
- Hjørland, B. Information retrieval and knowledge organization: A perspective from the philosophy of science. In: *Information*, Vol. 12 (3), 135, 2010, p. 1-25. <https://doi.org/10.3390/info12030135>. Available from: <https://www.mdpi.com/2078-2489/12/3/135>
- Jansen, Bernard J., Rieh, Soo Young. The Seventeen Theoretical Constructs of Information Searching and Information Retrieval. In: *Journal Of The American Society For Information Science And Technology*, Vol. 61, N8, 2010, pp. 1517–1534. DOI: 10.1002/asi.21358. Available from: https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/77538/21358_ftp.pdf?sequence=1
- Joho, Hideo, Jatowt, Adam, Blanco, Roi. Temporal information searching behaviour and strategies. In: *Information Processing & Management*, Vol. 51, N 6, 2015, pp. 834-850. <https://doi.org/10.1016/j.ipm.2015.03.006>.
- Kuhlthau, Carol C. Seeking meaning: a process approach to library and information services. 2nd. ed. Westport, CT: Libraries Unlimited, 2004, 264 p.
- Landoy, A., Popa, D., Repanovici, A. Information Search Strategies. In: *Collaboration in Designing a Pedagogical Approach in Information Literacy*. Springer Texts in Education. Springer, Cham. 2020, pp. pp. 67-75 https://doi.org/10.1007/978-3-030-34258-6_6
- Panda, Subhajit; Chakravarty, Rupak. Adapting intelligent information services in libraries: A case of smart AI chatbots. *Library Hi Tech News*, 2022, 39.1: 12-15. Available from: https://www.researchgate.net/profile/Rupak-Chakravarty/publication/358074771_Adapting_intelligent_information_services_in_libraries_a_case_of_smart_AI_chatbots/links/61fa294d1e98d168d7e62976/Adapting-intelligent-information-services-in-libraries-a-case-of-smart-AI-chatbots.pdf
- Pham, Van Kien; Pham Thi, Thuy Dung; Duong, Nam Tien. A study on information search behavior using AI-powered engines: Evidence from chatbots on online shopping platforms. *Sage Open*, 2024, 14.4: 21582440241300007. Available from: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/21582440241300007>
- RavurI, Benhur; Mardis, Marcia A. AI on the Shoulders of Giants: Using Kuhlthau's Information Search Process to Improve AI Support for Information-Seeking. In: *Library Trends*, 2025, 73.3: 267-296. Available from: <https://muse.jhu.edu/pub/1/article/961195/pdf>
- Wong, Melissa A., and Laura Saunders, eds. *Reference and information services: An introduction*. ABC-CLIO, 2020.